

**Aktuális kérdések és európai válaszok
a jog és igazságszolgáltatás területén
Romániában és Magyarországon**

*Current Questions and European
Answers on the Field of Law and Justice
in Romania and Hungary*

**Provocări și răspunsuri în domeniul
dreptului și sistemului judiciar
din România și Ungaria**

Chief Editor: Dr. Erika Varadi-Csema
Editors: dr. Alexandra Nagy & dr. László Dornfeld

Covers design by Dr. Erika Varadi-Csema
Background graphics: <https://pixabay.com> (free for
commercial use)

**The volume was published by the University of
Miskolc, Faculty of Law and the State
University of Oradea, Faculty of Law**

Miskolc, 2015

Contents

Barta, Judit: <i>The evaluation of the current state of the private pension fund system as a supplementary pension pillar</i>	7
Barzó, Tímea: <i>Parental guidance and maintenance of relatives in the new Hungarian civil code</i>	16
Cîrmaciu, Diana: <i>Short considerations on the new fiscal code (I)</i>	27
Csák, Csilla: <i>Modelling of social farm system</i>	33
Csemáné Dr. Váradi, Erika: <i>European youth: globalised problems - national reactions?</i>	39
Czékmann, Zsolt–Szabó, Balázs: <i>The main strategics steps of the developement of the hungarian information society, especially the National Infocommunication Strategic Plan 2014-2020</i>	49
Erdős, Éva: <i>Problems in the regulation of foreign direct investment incentives to local taxation</i>	57
Gilányi, Eszter: <i>Hungarian legislation concerning domestic violence from the aspect of combating violence against women</i>	67
Harsányi, Gyöngyi: <i>The modern regulation of investment services in Hungarian law</i>	80
Herchi, Ştefan: <i>On the crime of genocide</i>	88
Herchi, Ştefan: <i>European State</i>	93
Jacsó, Judit: <i>Latest tendencies of the responses against tax evasion in the European Union – Hungarian regualtion model</i>	98
Juhász, Ágnes: <i>The Regulation of Public Procurement in Hungary</i>	110
Majoros, Tünde: <i>Company law in the new Hungarian Civil Code</i>	117
Miheş, Cristian Dumitru: <i>Challenges and legal frame of recognition under Romanian law</i>	127
Mirişan, Ligia-Valentina: <i>Supremacy and priority in the relationship between European criminal law and national criminal law</i>	133

Morozan, Florina: <i>Preliminary sales contract for real estate in the light of legal regulations and of the jurisprudence</i>	148
Nagy, Anita: <i>European Court Of Human Rights and Compulsory Presidential Pardon</i>	158
Nagy, Zoltán: <i>Market based instruments in the regulation of the environment policy</i>	166
Oana, Mihăilă Carmen: <i>Short comparative overview of the conventional regimes in Romania and Hungary</i>	177
Pătrăuș, Mihaela: <i>Reflections on the method of calculating the term of five days provided by Art. 235 paragraph (1) of the Criminal Procedure Code</i>	186
Prugberger, Tamás: <i>The occupational pension Directive based on the Western-European patterns and the Hungarian occupational pension</i>	199
Róth, Erika: <i>Tendencies of the 21st Century in the Hungarian Criminal Procedural Law</i>	208
Santha, Ferenc: <i>The new legislation on the age of responsibility in Hungarian criminal law</i>	219
Sápi, Edit: <i>Can we judge by the look? Subject of the legal protection of designs by the rules of industrial property rights and copyright law</i>	234
Timofte, Claudia Simona: <i>Aspects of deepening democracy and the legitimacy of the institutional system in the European Union</i>	245
Torma, András: <i>About public-management reforms</i>	260
Udvarhelyi, Bence: <i>Recent developments in the field of substantive European criminal law and their impacts on the national criminal law through the example of the protection of the financial interests of the EU</i>	268
Varga, Zoltán: <i>The last 25 years of the compulsory pension system</i>	278

**AZ ÁLLAMI NYUGDÍJRENDSZERT KIEGÉSZÍTŐ PILLÉR MAGYARORSZÁGON,
KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A MAGÁNNYUGDÍJPÉNZTÁRI RENDSZERRE**

Abstract

The evaluation of the current state of the private pension fund system as a supplementary pension pillar

Regulations on pensions in the EU

- there are no common and unified regulations on state pension systems,
- guidelines on common pension policies are included in the Green Paper on Pensions published in 2010 and in the White Paper issued in 2012,
- principle of employment pension scheme.

Pension-related problems in the European Union

- Europe is facing a demographic crisis of a significant scale: as average life expectancy increases, society as a whole becomes older and older,
- it causes problems in financing: pension expenses are on the increase while pension payments are decreasing,
- with the lack of reforms state pension funds will increasingly rely on receiving support from the state budget, however, there will be a decrease in the rate of pensions because of EU limitations,
- there is a need for supplementary pension schemes.

The elements of the Hungarian supplementary pension system

- 1993 – the appearance of the first retirement savings in voluntary mutual insurance funds,
- 1997 – the introduction of compulsory pay-as-you-go private pension funds,
- 2005 – retirement savings account,
- 2007 – employment pension scheme.

The legal history of pay-as-you-go private pension funds in Hungary

- 1997 – Act LXXXII of 1997 on Private Pension and Private Pension Funds came into force: compulsory for entrants, optional for other employees,
- 2010 – law amendment, as a result 98% of the members of private pension funds returned to the social security pension scheme,
- 2011 – another law amendment: the mandatory membership was prohibited, resulting another chance to return to the state pension system,
- 2014 – another law amendment at the end of the year, another adversity for private pension funds.

Conclusions

* Dr. Barta Judit PhD. tanszékvezető egyetemi docens, Miskolci Egyetem Állam-és Jogtudományi Kar, Civilisztikai Tudományok Intézete, Kereskedelmi Jogi intézeti Tanszék.

The introduction of compulsory pay-as-you-go private pension funds together with their repression is the result of external coercive conditions. The new system of compulsory pay-as-you-go private pension funds has also failed in most Latin American countries. In the meantime, experts at the World Bank have also realised the malfunctions of the compulsory system, they do not advise its introduction any more. The organizational structure of private pension funds has shown some unfavourable peculiarities, their operation has been unsatisfactory. The Hungarian population is not prepared to make savings of an investment nature. With the cessation of mandatory individual self-care and the removal of legal guarantees, the pay-as-you-go pension system is not any better than other institutional forms of retirement savings.

Nyugdíjhelyzet az EU-ban

Az EU az állami nyugdíjrendszerek szabályozásába nem avatkozik bele, csak közvetetten, finanszírozási szempontból foglalkozik azokkal a szociálpolitika keretei között. Az EU szociálpolitikájának részét képező nyugdíjpolitikában központi kérdés a *nyugdíjrendszerek fenntarthatósága, az időskori foglalkoztatás növelése és az öregségi biztonság garantálása, úgy, hogy az ezzel kapcsolatos állami kiadások ne terheljék túl a költségvetést.*

A 2010-ben közreadott Zöld Könyv, majd a 2012-ben megjelent Fehér Könyv összegzése, hogy a várható élettartam növekedése, a születésszám csökkenése a népesség elöregedéséhez vezet. Egyik hatásaként *az időskori függőségi ráta*¹ meg fog kétszereződni: míg jelenleg minden egyes, 65 évesnél idősebb személyre, uniós átlag szerint, négy munkaképes korú személy jut (a magyarországi helyzet ettől rosszabb), 2060-ra már csak ketten jutnak minden 65 éven túli személyre.² A csökkenő nyugdíjbefizetések mellett, növekednek a nyugdíjkiadások, reformok nélkül, a felosztó-kirovó elv alapján finanszírozott állami nyugdíjalapok egyre nagyobb mértékben fogják igényelni az állami költségvetés támogatását, amit az EU egy határon túl már nem enged.

¹Időskori függőségi ráta a 65 év feletti népesség aránya a munkaképes korú (rendszerint 15-64 év közöttiek) népességhez viszonyítva.

²A fejlett társadalmak elöregedésével járó társadalmi, gazdasági problémákat taglalja SCHIRRMACHER, Frank: Matuzsálem összeesküvés SCOLAR Kft. 2007.

Elvárás ugyanakkor, hogy a polgárok a jövőben is megfelelő és fenntartható nyugdíjjövedelemben részesüljenek. Ez az elvárás exponálja a kiegészítő nyugdíjrendszereket. *A jövőben a kiegészítő nyugdíjrendszerek szerepe megváltozik* - ez eddig leginkább abban állt, hogy az állam által nyújtott, az aktívkorai jövedelemhez képest 60-80%-os nyugdíjat az aktívkorai életszínvonalra egészítette ki, azaz a nyugdíjazás előtti jövedelemszintet biztosította -, figyelemmel az állami nyugdíj várható csökkenő mértékére, *az öregségi létfenntartáshoz szükséges jövedelem második forrásává válik.*

A szocialista rendszert és ezzel az államosítás traumáját elkerülő EGT államokban, a kiegészítő nyugdíjrendszerek súlypontja, hagyományosan, a foglalkoztatói kiegészítő nyugellátáson van, ezért is születhetett meg 2003-ban *a foglalkoztatói nyugellátást szolgáltató intézmények tevékenységéről és felügyeletéről szóló 2003/41/EK irányelv, melyet a tagállamoknak kötelező volt implementálni.*

A magyar kiegészítő nyugdíjpillér helyzetének alakulása, különös tekintettel a tőkefedezeti magánnyugdíjpénztári rendszerre

Magyarországon az első, az intézményes önkéntes nyugdíj-előtakarékosságot bevezető törvény *1993-ban született meg*, lehetővé téve az ún. *önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárak* alapítását. Ezt követte a kötelező, *tőkefedezeti elven működő*,³ *magánnyugdíjpénztári rendszer*, ami egy bő évtizedig uralta a kiegészítő pillért. A fentebb vázolt uniós szociálpolitika és foglalkoztatói nyugdíjat érintő uniós jogalkotás fényében érdemes áttekinteni, hogyan alakult a magyar kiegészítő nyugdíjpillér és benne a magánnyugdíjpénztári rendszer helyzete.

A kilencvenes évek közepén érett meg Magyarországon a helyzet arra, hogy az

³ A tőkefedezeti elv lényege, hogy a magánnyugdíjpénztári tagok havonta történő befizetéseit a pénztár tartalékolja és befekteti az ún. felhalmozási időszak, vagy várakozási idő alatt (törvény által meghatározott időtartama minimum 15 év), ezzel teremti meg a majdani nyugdíjszolgáltatás tőkefedezetét. A biometrikus kockázatokat (a felhalmozási időszak alatt bekövetkezett halál, megrokkálás) és a befektetési kockázatokat a tag viseli.

épp hatalmon lévő kormány belevágjon a nyugdíjrendszer megreformálásába, mely ezt a keretet meghaladva, rendszerszintű átalakítást eredményezett. A Világbank a felé fennálló kölcsönök visszafizetése, illetve az újabbak folyósítása érdekében, a nyugdíjkiadások csökkentését ösztönözte, az ún. *chilei modell* mérsékeltebb változatának ajánlásával, mely értő fülekre talált.⁴

Magyarország volt az első közép-kelet európai ország – a sorba aztán Szlovénia és Csehország kivételével a többiek is beálltak –, amely a Világbank szakértői által kidolgozott nyugdíjmodellt megvalósította, kiegészítő pillérként bevezetve a kötelező tőkefedezeti magánnyugdíjrendszert. A magyar Parlament 1997-ben fogadta el azt a három új törvényt, amely az átalakítást foganatosította. A változások hatására a nyugdíjrendszer hárompilléres lett, ezen belül a kötelező nyugdíjrendszer kétpilléres, az egyik pillér az állami, felosztó-kirovó finanszírozású, a másik a tőkefedezeti magánnyugdíjpénztári rendszer.⁵ A harmadik pillérbe az önkéntes nyugdíjelőtakarékossági formák tartoztak: a már említett önkéntes kölcsönös nyugdíjpénztárak, majd a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató. A 2003/41/EK irányelv kötelező implementálásának következményeként fogadták el Magyarországon a foglalkoztatói nyugdíjről és intézményeiről szóló 2007. évi CXVII. törvényt (*Fnytv.*), mely alapján 2008-tól volt lehetőség foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató alapítására.⁶

⁴A Világbank szakértői által kidolgozott tőkefedezeti magánnyugdíj-modellt először Chilében vezették be a nyolcvanas évek elején, de ott nem kiegészítő pillérként, hanem az első állami kötelező pillér helyett, teljes egészében kiváltották az állami nyugdíjrendszert. Lásd bővebben: BARTA Judit: A chilei és a magyar nyugdíjrendszer összevetése In.: Magyar Jog 2001. május.

⁵Lásd bővebben: VARGA Zoltán: A nyugdíjrendszer változásai 1998-2007 között Munkajogi és Szociális Jogi Doktoranduszok és Pályakezdő Oktatók első konferenciája Konferencia-kiadvány Opuscula Szegediensia Pólay Elemér Alapítvány, Szeged 2007. 67-75.o.

⁶Egyelőre egy ilyen intézmény alakult Magyarországon 2010-ben, a QUAESTOR Foglalkoztatói Nyugdíjszolgáltató Zrt. Az alapító és felszámolás alatt álló Quaestor Értékpapírkereskedelmi és Befektetési Zrt. felszámolóbiztosza nyilvános pályázat útján értékesítette a foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató leányvállalatot, melyet az Allianz Hungária Zrt. vette meg, 2015 októberében, neve innentől kezdve Allianz Foglalkoztatói Nyugdíjszolgáltató Zrt. A beszámolóból kiderül, hogy tavaly három foglalkoztató 396 dolgozó után fizetett be 91 millió forintot és 228 ezer eurót,

Magyarországon 1997 szeptemberétől alakultak az első kötelező magánnyugdíjpénztárak.⁷ A magánpénztári tagok nyugdíjjárulék-alapot képező adóköteles jövedelmükből a munkáltató által kötelezően levont *tagdíjat fizetettek* a pénztárnak és *nyugdíjjárulékot az állami Nyugdíjbiztosítási Alapba*.

A nem magánpénztár tagok 8% nyugdíjjárulékot fizettek, míg a magánpénztári tagok csak 2% járulékot és 6% tagdíjat, azaz a járulékok nagyobbik része nem a Nyugdíjbiztosítási Alapba, hanem a magánpénztárhoz folyt be. Az állami Nyugdíjbiztosítási Alap bevétele a magánpénztárba belépők számával arányosan csökkent. A tagdíjfizetés miatt kiesett járulékok hiányát az állami költségvetés terhére pótolták. Senki nem számolt azonban azzal, hogy a tervezett legfeljebb kettőszázezer fő helyett, három-milliót meghaladóan lépnek be a magánpénztári rendszerbe, óriási lyukat ütve ezzel az állami nyugdíjkassza falán, amit folyamatosan a költségvetés terhére kellett befoltozni, növelve a költségvetés hiányát.

A megosztott járulékfizetésért cserébe, a magánpénztári tagok a társadalombiztosítási nyugdíj (tb. nyugdíj) $\frac{3}{4}$ -ére lettek csak jogosultak, a másik $\frac{1}{4}$ -et, optimális esetben ettől többet, a magánpénztárak szolgáltatásaként kellett volna megkapniuk. Az ún. vegyes rendszerben lévők nyugdíjának háromnegyede tehát az államtól, egynegyede a magánpénztártól származott volna.

A csatlakozást követően, az EU által adott türelmi idő elteltével, az EU nehezményezni kezdte a kötelező magánnyugdíjpénztári rendszer bevezetése miatt közvetve keletkezett komoly költségvetési hiányt. Ennek következményeként, 2010 nyarán, nem csak Magyarország, hanem minden

továbbá 23 millió forint és 68 ezer euró értékű tagi kiegészítés is érkezett. http://www.napi.hu/magyar_vallalatok/itt_az_uj_fejlemeny_quaestor-ugyben.603401.html, (letöltve: 2015. 11. 09.)

⁷Lásd bővebben: VARGA Zoltán: An overview of the Hungarian mandatory private pension system International Conference of PhD Students PhD Hallgatók Nemzetközi Konferenciája Konferencia kiadvány (CD) Miskolc, 2012. augusztus 6-8.

csatlakozott és kiegészítő tökefedezeti rendszert bevezető EU-ország kezdeményezte az Európai Bizottságnál az államháztartási hiány és az államadósság számítási szabályainak módosítását.

Céljuk az volt, hogy a tökefedezeti magánpénztári rendszer bevezetése miatt fentebb említett költségvetési hiányt az EU ne vegye figyelembe az elszámolásokban, illetve a kötelező magánpénztárakba befizetett tagdíjat költségvetési bevételként könyvelhessék el. Ennek elfogadása esetén Magyarország költségvetési hiánya papíron, a meglévő 3,8 százalék helyett, csak 2,4 százalék lett volna, ami megfelelt volna az előírt legfeljebb 3 százaléknak. Az EU elutasította a kérést, a magyar Kormány így adminisztratív eszközökkel oldotta meg a helyzetet, gyors, és egymást követő törvénymódosításokkal avatkozott be a tökefedezeti magánnyugdíjrendszerbe.

A legkomolyabb változást a 2010. december 13-án elfogadott törvény okozta, mely 7 fontos törvényt módosított egyszerre. A magán-nyugdíjpenztári tagoknak 2011. január 31.-ig döntenie kellett, magánpénztári tagok maradnak, vagy visszalépnek a tisztán társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe. Aki nem lépett vissza a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe, az 2011. december 1-től kezdődően a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerben további szolgálati időt nem szerezhettek, ezzel elvesztette állami nyugdíjra való jogosultságát. Aki visszalépett, annak az addig befizetett tagdíját és hozamait átutalták egy külön erre a célra létrehozott állami alapba, a kötelező tagdíjon felül általa, vagy munkáltatója által teljesített tagdíj kiegészítést és annak hozamait pedig visszakapta.⁸

A 2011. február elején közzétett adatok szerint, a magánpénztártagok 98

⁸ Lásd még: PRUGBERGER Tamás: A magyar kötelező nyugdíjrendszer reformja a magánnyugdíjpenztárak ellenében és a reform továbbvitelének a lehetősége nyugat-európai mintára. *Gazdaság és Jog* 2011/3. sz., PRUGBERGER Tamás: A magyar társadalombiztosítás reformja a nyugat-európai rendszerek tükrében In.: *Polgári Szemle* 2012. június VIII. évfolyam 1-2. szám, BARTA Judit: Visszatérés az egypilléres kötelező nyugdíjrendszerhez (a 2010. december 13-án elfogadott törvénycsomag értékelése) In.: *Gazdaság és Jog* XIX. évf. 3. szám 2011. március.

százaléka visszalépett az állami nyugdíjrendszerbe.

A törvényt többen megtámadták az Alkotmánybíróságon,⁹ vélhetően ezért is, az Országgyűlés korrekciós módosításokat eszközölt, *Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény elfogadásával*. A törvény megszüntette a kötelező magánnyugdíjpenztári tagdíjfizetést, a magánpénztári tagok a továbbiakban, önként fizethetik az ún. *hozzájárulást, amelynek mértékét nem a törvény, hanem a pénztár határozza meg*. Ezzel *Magyarországon megszűnt a kötelező előgondoskodás*. Ismét lehetővé tették a magánnyugdíjpenztári tagok visszalépését a tisztán állami nyugdíjrendszerbe, a visszalépők tagsági jogviszonya 2012. május 31-ével szűnt meg. Hatályon kívül helyezték azt a súlyos rendelkezést, hogy aki korábban a magánpénztári tagságot választotta, az a jövőre nézve elvesztette állami nyugdíjvárományát. A kötelező tagság és a kötelező magánnyugdíjpenztári tagdíjfizetés megszüntetése, továbbá a két lépcsőben is biztosított visszalépés a „tisztán” állami nyugdíjrendszerbe, megtette a maga hatását, a magánnyugdíjpenztári tagok létszáma drasztikusan lecsökkent, emiatt több pénztár megszűnt.¹⁰

Rendszerszinten a magyar nyugdíjrendszer újra kétpilléres lett; az első pillér maradt a kötelező, felosztó-kirovó finanszírozású állami nyugdíjrendszer, a második pillér pedig az önkéntes, kiegészítő pillér, amelybe valamennyi, intézményes nyugdíj-előtakarékossági forma beletartozik, mint tökefedezeti magánnyugdíjpenztárak, önkéntes kölcsönös nyugdíjpenztárak, foglalkoztatói nyugdíj, az ún. adótámogatott nyugdíj-előtakarékossági számla (NYESZ), és a nyugdíj-megtakarítást is szolgáló életbiztosítások (új Ptk. szerint,

⁹ Lásd bővebben ANDORKÓ Imre: A magyar nyugdíjrendszer történetének áttekintése és a nyugdíjrendszer 2010-es átalakításának egyes alkotmányos tulajdonvédelemmel összefüggő kérdései In.: *Miskolci Jogi Szemle* VIII. évf. 2013. 2. szám

¹⁰A magánnyugdíjpenztárak 3 milliót meghaladó taglétszáma 2011 végére 99.299 főre, 2012. március végére 74.400 főre apadt. 2014.-re négy tökefedezeti magánnyugdíjpenztár maradt, az MNB honlapján közzétett adatok szerint körülbelül 61.000 taggal. A magánpénztári portfólió piaci értéke 2014. szeptember végén 205,350 milliárd forint volt.

összegbiztosítások).

2014. év végén *Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvénnyel* ismét módosították a magánnyugdíjpénztárakra vonatkozó törvényt, mely szerint az a magánpénztár jogutód nélkül végelszámolással megszűnik, amelyiknél a tagdíjfizető tagok száma hat hónap átlagában legalább kettő hónapon keresztül a taglétszám hetven százaléka alá csökken. Az újabb törvénymódosítás hátterében összetett ok állt: Az, aki szolgálati idejének legalább egy részében a korábbi kötelező magánnyugdíjrendszer keretében is fizetett tagdíjat, és ennek alapján szolgáltatásra jogosultságot szerzett, *a kizárólag társadalombiztosítási nyugdíjra jogosultakhoz képest eltérő mértékű állami nyugdíjra lesz jogosult.*¹¹

Azon időszakra számítva, amely alatt úgy volt kötelezően magánnyugdíjpénztári tag, hogy nem teljes nyugdíjjárulékot fizetett, hanem tagdíjat és csökkentett nyugdíjjárulékot (kötelező magánpénztári tagságának kezdő időpontja és 2010. szeptember 30-a közötti időszak)¹² nem kapja majd a teljes állami nyugdíjat, hanem annak csak 75%-át.¹³ A hiányzó részt a befizetett és befektetett magánnyugdíjpénztári tagdíjából, illetve 2012-től az ún. önkéntesen fizetett hozzájárulásokból és azok hozamaiból kellene megkapnia. Azonban, ha a magánnyugdíjpénztári tagok az önkéntes hozzájárulást nem fizetik, csökken a felhalmozásuk, ezzel a majdani nyugdíjszolgáltatásuk fedezete. Emellett, a törvény szerint, a tagok befizetéseinek meghatározott százaléka fedezi a magánnyugdíjpénztárak működését. Ha nincs befizetés, nem tartható fenn a pénztár. A hiányzó

¹¹A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI törvény 2. § (4) bekezdés és 1. számú melléklete alapján.

¹²A tagok a 2010. szeptember 30-át követő időre - mivel ekkortól már ők is 10% nyugdíjjárulékot fizetnek - teljes összegű társadalombiztosítási nyugdíjra jogosultak.

¹³A magánnyugdíjpénztári tagok társadalombiztosítási nyugellátásának kiszámítása során alkalmazásra kerülő szorzószámot a következők szerint kell kiszámítani:

$$Sz = h + (1-h) * 0,75, \text{ ahol: } Sz = \text{az alkalmazásra kerülő szorzószám értéke, és}$$
$$h = \frac{\text{a 2010. szeptember 30-át követően szerzett szolgálati idő}}{\text{a teljes ellásmert szolgálati idő}}$$

működési költség biztosítása érdekében, egyes pénztárak olyan megoldáshoz folyamodtak, a tagokat megtevesztve, hogy nem hozzájárulás jogcímén szedték be a fizető tagoktól a pénzt, hanem támogatás jogcímén, amelyből már igényük szerint vonhattak el működési költségre, hiszen csak a hozzájárulás címén beszedett összegre terjed ki a törvényi korlátozás. A pénztár így ugyan működött, ami a működtetésben érdekeltek számára jó, de a tagok számlája és befizetése nem gyarapodott, számlájukra kevesebb, vagy egyáltalán nem jutott, megrövidítve ezzel a felhalmozást és az ezen alapuló nyugdíjszolgáltatást. A tagok leendő nyugdíjának védelmében szükséges volt tehát egy olyan törvényi beavatkozás, amely képes a vázolt negatív tendenciát valahogy gátolni. Annak kimondásával, hogy a pénztár jogutód nélkül végelszámolással megszűnik, ha a tagdíjfizető tagok száma a megelőző hat hónap átlagában legalább kettő hónapon keresztül a taglétszám hetven százaléka alá csökken, adminisztratívra lehet venni a pénztárakat, hogy egyrésztől ösztönözzék tagjaikat a fizetésre, másrésztől azt hozzájárulásként (tagdíjként) és ne más jogcímen szedjék be.

Összegzés

Magyarországon az utóbbi időben az önkéntes előgondoskodási formák gazdagodtak, új, az állam által támogatott intézmények jelentek meg; foglalkozatói nyugdíj, NYESZ, stb., ezentúl, a biztosítók is egyre több ilyen terméket kínálnak, az önkéntes kölcsönös pénztári rendszer jól működik, a tőkefedezeti magánnyugdíjpénztárak meghatározó szerepe viszont megszűnt. A jelenlegi második pillér intézményei egyelőre biztosítják az EU által is preferált, az állam által nyújtott öregségi nyugdíj önkéntes kiegészítésének lehetőségét, ugyanakkor a magyar lakosság zöme nem él az önkéntes előgondoskodás lehetőségével, mert nem tájékozott, vagy nincs ehhez megfelelő jövedelme, vagy még nem érett meg rá.